

SPRÁVA

o činnosti Zväzu chovateľov slovenského strakatého dobytká za rok 2013,

ako uznanej chovateľskej organizácie, ktorá je oprávnená v zmysle zákona 1994/98 Zb.z o šľachtení a plemenitbe vykonávať úlohy v rámci starostlivosti a rozvoja šľachtienia slovenského strakatého plemena ako aj vykonávať nasledovné činnosti:

- Vedenie plemennej knihy slovenského strakatého plemena v rámci poriadku PK
- Vydávanie potvrdení o pôvode zvierat slovenského strakatého plemena
- Stanovenie a vypracovanie šľachtiteľského programu a štandardu plemena
- Výbery matiek býkov a čakateliek pre produkciu plemenných býkov
- Výkon lineárneho hodnotenia matiek býkov, ale aj plošne celej populácie plemena
- Základné výbery plemenných býkov do prirodzenej plemenitby a inseminácie
- Plemenárske zhodnotenie chovov a organizácia prehliadok a výstav plemena

Samotný výkon šľachtienia a jeho smerovanie v rámci populácie je usmerňované orgánom vytvoreným v rámci ZCHSSD a to Sekciou šľachtienia a rady plemennej knihy tzv. Šľachtiteľskou radou, ktorá je tvorená predstaviteľmi zväzu, jednotlivých členov špecializovanej výberovej komisie, zástupcami ŠVPS, zástupcami SPU v Nitre, zástupcami CVŽV v Nitre, inseminačnými spoločnosťami, PISR, zástupcami MPRV, PSSR š.p. a vybranými chovateľmi a ktorá každoročne zasadá v priestoroch CVŽV v Nitre.

Plnenie šľachtiteľského programu a dosahovanie šľachtiteľského cieľa je možné iba, cieľavedomým výberom najkvalitnejších predstaviteľov plemena a pravidelným vyhodnocovaním výsledkov, čo je u chovateľov zabezpečované spravidla raz až dva krát do roka v rámci bonitačného dňa, kde sú plošne zhodnotené výsledky reprodukcie, výberu vhodných plemenníkov, výsledky lineárneho hodnotenia, výsledky v rámci kontroly úžitkovosti a v rámci plemennej knihy a sú tam stanovené vhodné postupy pre ďalší rozvoj stáda .

Každoročne sa vyhodnocujú výsledky kontroly mliečnej úžitkovosti za dané plemeno a v kontrolnom roku 2012 – 2013 podľa podkladov vydaných PSSR š.p. sme dosiahli nasledovné parametre úžitkovosti v rámci celej populácie.

	1. laktácie	2. laktácie	Všetky laktácie
Počet všetkých laktácií	11455	25508	36963
Počet normovaných l.	9107	18553	27660
Počet laktačných dní	295	293	294
Mlieko v kg	5565	6021	5871
Tuk %	4,06	4,00	4,02
Tuk v kg	226	241	236
Bielkoviny %	3,43	3,40	3,41
Bielkoviny v kg	192	205	200
Vek 1. Otelení / MO	31/18	409	
Priemerná laktácia			2,53

V porovnaní z rokom 2011-2012 došlo k navýšeniu počtu všetkých uzatvorených laktácií o + 1708 a k navýšeniu úžitkovosti o + 231 kg. Taktiež došlo k navýšeniu priemernej laktácie z 2,51 na 2,53 čo je určite pozitívny trend.

Samostatne sa vyhodnocujú na základe výsledkov aj jednotlivé šľachtiteľské chovy, kde sme v kontrolnom roku 2012 – 2013 dosiahli nasledovné výsledky:

	1. laktácie	2. laktácie	Všetky laktácie
Počet všetkých laktácií	2861	5260	8121
Počet laktačných dní	296	294	295
Mlieko v kg	6418	6939	6755
Tuk %	3,97	3,93	3,94
Tuk v kg	255	273	266
Bielkoviny %	3,44	3,42	3,42
Bielkoviny v kg	221	238	232
Vek 1. Otelení / MO	29/26	409	

Aktuálny počet ŠCH je 39. V porovnaní z kontrolným rokom 2011-2012 sme zaznamenali mierny pokles v počte uzatvorených laktácií o 130 avšak na druhej strane došlo k nárastu úžitkovosti z 6612kg na 6755 , čo je o +143 kg viac. V plemennej knihe, kde sme ku koncu septembra evidovali 29295 ks kráv čo je o -1006 ks menej v porovnaní s rokom 2011-2012 a úžitkovosť bola na úrovni 5929 kg mlieka čo bol nárast o +224 kg mlieka a taktiež počet uzatvorených laktácií bol o + 42 viac. K poklesu počtu kráv došlo najmä z dôvodu vývozu vysokoteľných jalovíc do Ruska a Uzbekistanu.

Ďalej v tomto roku ako tradične zabezpečoval zväz organizovanie výstav a to:

Vyhodnotenie hodnotenia kolekcie Slovenského strakatého plemena

8.NVHZ - Nitra 22-25.8.2013

V dňoch 22-25.8 sa uskutočnila už v poradí 8. NVHZ v tradične v pavilóne Z, kde sme predstavili aj my svoju tohtoročnú kolekciu. Tento rok sa prezentovalo celkovo 7 chovateľských subjektov a to PD Kozárovce, PD vo Vrábľoch, RD Šaľa, RaVOD Pata, I. Družstevná a.s. Dačov Lom, PD Bátovce, RD Bzovík, a dvaja noví chovatelia SPD Veselé a Združenie agropodnikateľov Dvory nad Žitavou. Vystavených bolo celkovo 38 ks zvierat z toho 13 kráv, 11 VTJ, 14 mladých jalovičiek.

Plemenné býky

1. miesto AT000680792814 VAN HELSING , SBS a.s Banská Bystrica
2. miesto CZ000569587021 GERALD, INSEMAS s.r.o Lučenec

Vysokotel'né jalovice

1. miesto SK000801307644 - PD Bátovce, otec: DIK-008 DIADORA
- 2.miesto SK000801235990 - Zdr. agrop. Dvory nad Žitavou, otec: RAO-033 RUMGO
3. miesto SK000801298911 - SPD Veselé, otec: RAO-012 VAN DYCK

Prvôstky

1. miesto SK000801307850 - PD Kozárovce, otec: RAO-023 RAU
  2. miesto SK000801211394 - SPD Veselé, otec: RAO-012 VAN DYCK
  3. miesto SK000801374302 - PD Kozárovce otec: RAO-023 RAU
- najlepšie vemenó SK000801307850 - PD Kozárovce, otec: RAO-023 RAU

Staršie kravy

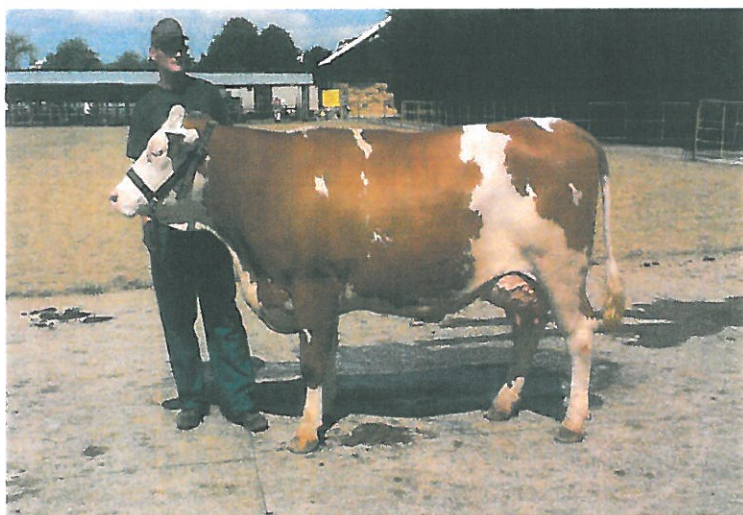
1. miesto SK000801000283- PD vo Vrábľoch, otec: RAO-023 RAU
2. miesto SK000801035219 - PD Kozárovce, RDD-002 REMAR
3. miesto SK000800923443 - I. Družstevná a.s. Dačov Lom, RMN-014 RORB

Šampiónka plemena: SK000801000283- PD vo Vrábľoch, otec: RAO-023 RAU

Kolekcie jalovice mladé

1. miesto PD Bátovce - kolekcia po býkovi RSS018 - INKJET
- 2.miesto PD vo Vrábľoch - kolekcia po býkovi DIK008 - DIADORA
3. miesto Združenie Agropodnikateľov, družstvo - Dvory n /Žitavou RUSSO RAO-026

šampiónka výstavy

Rozhodca

Ing. Pavel Král - SCHCSS- ČR

14. Chovateľský deň hospodárskych zvierat v Čaklove

Dňa 4. októbra sa v tradičnom prostredí Spojenej školy v Čaklove opäť po roku stretli chovatelia východoslovenského regiónu už v poradí na 14. ročníku tohto chovateľského dňa. Celkovo sa prezentovalo 17 chovateľov z toho 9 chovateľov plemena Slovenské strakaté a 8 chovateľov mäsového dobytku, ktorí spoločne vystavili približne 65 zvierat.

Pri hodnotení kolekcie plemena Slovenské strakaté sa prezentovali pravidelní vystavovatelia a to: Agrodružstvo Bystré, Agrifop a.s. Stakčín, PoD Vehec, RoD Ďurďoš, PD Sekčov Tulčík, PD Kapušany pri Prešove, AGRO-LENT s.r.o. Malý Šariš, AGROVES s.r.o. Zalužice, a nový vystavovateľ KARPATOVKA s.r.o. Chmiňany. V súťaži sa predstavilo celkovo 8 vysokoteľných jalovíc, 18 kráv a 3 plemenní býci...

Výsledky hodnotenia plemena Slovenské strakaté

Vysokoteľné jalovice:

- 1.miesto - jalovica SK000801285167, otec: HH002 HUMBA, chovateľ: PD Sekčov Tulčík
2. miesto - jalovica SK000801214804, otec: RSS013 INTERMEZZO, chovateľ: z PoD Vehec
3. miesto - jalovica SK000801226427, otec: DSO005 DON JUAN ,chovateľ: z KARPATOVKA s.r.o. Chmiňany

Prvôstky:

1. miesto - prvôstka SK000801219243, otec: RAO023 RAU, chovateľ: AGRO-LENT s.r.o. Malý Šariš
2. miesto - prvôstka SK000801219301, otec: RSS009 ILION, chovateľ: PD Kapušany pri Prešove
3. miesto - prvôstka SK000801214757, otec: RAO012 VAN DYCK , chovateľ: PoD Vehec

Kravy:

1. miesto - krava SK000800812594, otec: RAO023 RAU, chovateľ: Agrodružstvo Bystré
2. miesto - krava SK000800651765, otec: HW020 WALD, chovateľ: PD Sekčov Tulčák
3. miesto - krava SK000800809645, otec: ZAX007 ZARMOR, chovateľ: PoD Vechec

Plemenní býci:

1. miesto: býk - SK000SK801363320, otec: DIK008 DIADORA ,chovateľ: PD Sekčov Tulčák
2. miesto: býk - SK000801526423, otec: DSO005 DON JUAN , chovateľ: PD Kapušany pri Prešove

Krava s najlepším vemenom - SK000801219243, otec RAO023 RAU, chovateľ AGRO-LENT s.r.o M. Šariš

Šampiónka plemena - SK000801219243, otec: RAO023 RAU, chovateľ: AGRO-LENT s.r.o. M. Šariš, cena Plemenárskych služieb SR š.p. Bratislava

Najlepší vodič výstavy - Bc. Dalibor Drabiščák, chovateľ: PD Sekčov Tulčák

Najkrajšie zviera výstavy - SK000801219243,otec: RAO023 RAU, chovateľ :AGRO-LENT s.r.o Malý Šariš, cena Slovenského chovu

Rozhodcom pre plemeno Slovenské strakaté bol : Ing. Vladimír Varchola - pracovník BAYERN-Genetik Slovensko

šampiónka výstavy +najkrajšie zviera výstavy +najlepšia prvôstka +krava s najlepším vemenom

Optimalizácia systému hodnotenia exteriéru - 6.-7.5.2013 - Maďarsko 2013

V rámci prvého dňa sme absolvovali spoločné prezentácie výsledkov za jednotlivé krajiny, kde sedenia sa zúčastnili zástupcovia : Maďarska, Česka, Nemecka, Rakúska, Slovinska, Talianska, Chorvátska, Francúzska, Slovenska

V jednotlivých krajinách dochádza k postupnému hodnoteniu v rámci priebežne upravovanej metodiky hodnotenia. Poukázalo sa hlavne na odchýlky pri hodnotení v rámci krajín a jednotlivých bonitérov. Išlo najmä o to, že pri niektorých znakoch boli odchýlky vyššie ako 3 body, o ktoré môže daný bonitér jednotlivý znak upraviť. Z tohto vznikol aj postreh že pôvodne mal byť systém hodnotenia v hraniciach 65-90, teraz sa to posunulo na hranicu min. 68- max. 93.....

Ďalej sa diskutovalo o objektívnom hodnotení starších kráv na 3. a ďalšej laktácii a ku jednotlivým korekciám v rámci hodnotených znakov, posunutie hraníc hodnotených znakov, branie do úvahy najmä poradie laktácie.....

V ďalšom bode sa hovorilo o spoločnom , pravdepodobnom 2 jazyčnom hodnotiacom hárku pre hodnotenie dobytky.

V prvom dni sme navštívili farmu v Oriszentpéteri, kde sa nachádza farma strakatého dobytky v mäsovom programe. Bola predstavená metodika hodnotenia jednotlivých znakov pre dojčiacie kravy. Ukážka prebiehala na troch kusoch kráv....

16-17.5-2013

Opařany - Národní výstava strakatého skotu

Je výstava , ktorá sa organizuje každý druhý rok, kde sa určuje šampiónka ČR. Ing.Kohút ako zástupca ZCHSSD bol oslovený SCHCSS, aby na danej výstave rozhodoval. Pozvanie sa samozrejme neodmieta. Tento rok sa predstavilo na výstave cca 55 dojnic plemena české strakaté, z 22 chovateľských subjektov. Konkurencia bola veľmi vysoká, najmä v kategórii mladých kráv, ale vynikajúco bola zastúpená aj kategória starších kráv...

Umiestnenie:

prvôstky

I.	264 843 932	MOR-119	ZS Nalžovice a.s.
II.	436 559 961	RAD-171	PROAGRO Radešínská Svratka a.s.
III.	255 361 921	UF-094 ZS	Nalžovice a.s.

2. a vyššie laktácie

I.	400 410 961	RAD-265	PROAGRO Radešínská Svratka a.s.
II.	214 228 932	ZEL-105	ZD Merklín u Přeštic
III.	194 781 921	RAD-214	VOD Zdislavice

najlepšie vemeno   212 842 952   RAD-276   ZAS Mžany a.s.

Kravou s najlepším vemenom sa stala dojnica po plemennom býkovi RAO-023 RAU, ktorý je známy najmä vynikajúcimi vemenami, čo potvrdila aj táto dojnica. V minulom roku vyhrala túto kategóriu na Radešínskej Svratke ako prvôstka a tu znova potvrdila svoju dominanciu...

šampiónka plemene   400 410 961   RAD-265   PROAGRO Radešínská Svratka a.s.

Medzi staršími kravami dominovala dojnica na 2. laktácii, ktorá pochádzala z chovu PRO-AGRO Radešínska Svratka a.s. a v silnej konkurencii sa presadila najmä veľmi harmonickou stavbou tela, výbornou mechanikou pohybu, výbornými suchými končatinami a

veľmi kvalitným priestranným vemenom, s veľmi dobrou kapacitou, rozmiestnením a postavením strukom, dobrou textúrou vemená. Krava je dcérou býka RSS -009 ILION, ktorý pôsobil aj v našej populácii a potvrdila aj naše správne rozhodnutie pri výbere a zaradení tohto býka v našej populácii.

Dňa 12.6.2013 usporiadal ZCHSSD, členskú schôdzu v Detve s účasťou chovateľov. Na členskej schôdzi ako tradične predseda zväzu informoval členov o hospodárení zväzu, jeho činnostiach. Hlavným bodom bola voľba nového predstavenstva a členov kontrolnej komisie Na obdobie 2013 -2016 boli zvolení nasledovní členovia z radov chovateľov:

Predstavenstvo ZCHSSD v zmysle stanov zasadalo v roku 2013 5 – krát a to:

12.3.2013	Nedožery – Brezany
11.a12.6.2013	Detva
03.10.2013	Hotel-Patriot Vranov nad Topľou
3.12.2013	Nedožery – Brezany

Predstavenstvo bolo na každom zasadnutí uznášania schopné a riešilo aktuálne otázky a problémy v rámci činnosti a fungovania zväzu. Medzi ďalšie činnosti patria aj účasti na medzinárodných fórach, v rámci členstva v Európskej a Svetovej simentálskej asociácii, kde sa pracovníci zväzu zúčastnili nasledovných zahraničných ciest:

V dňoch 17- 21.9.2013 -sa uskutočnilo spoločné zasadnutie členov Svetovej WSFF a Európskej simentálskej asociácie EFV v Slovinsku- mesto Ptuj za prítomnosti nasledovných krajín:

/DE,AT,CZE,IT,SVK,HU,PL,SUI,VNZ,COL,USA,CAN, Južná Afrika,DEN,SWE/

Hlavné témy:

- prerokovanie členských poplatkov
- . prerokovanie spoločnej spolupráce a zasadnutí WSFF a EVF
- zapojenie krajín do Genomickej selekcie -projekty a pod.
- zosúladienie systému lineárneho hodnotenia v rámci krajín
- usporiadanie kongresu 2014 - Columbia Južná Amerika
- usporiadanie kongresu 2015 - Francúzsko
- usporiadanie kongresu 2016 – Poľsko

Počas pobytu, sme prešli množstvo fariem, chovateľských prehliadok, návštev inseminačných staníc.

Tak ako v roku 2012 aj v roku 2013 sme boli do značnej miery ovplyvnení aj rozpočtom a výškou pridelených dotácií, ktoré pre rok 2013 predstavovali stav.....

rok	2012	2013
Plemenná kniha	52.004,55,- eur	54.473,34
Výstava AX	7.584,- eur	9.545,-
Chovateľský deň Kočín	0	0
Chovateľský deň Čaklov	5.300,-	3.300,-
Spolu:	64.888,55,- eur	67.318,34,- eur
Rozdiel:		+3.570,21

Pridelené dotácie boli na jednej strane vyššie v porovnaní s rokom 2012, ale aj tak nenasovali výpadky z predchádzajúcich rokov. Dotácie na samotné výstavy pokrývajú náklady na cca 60% , zvyšných 40% je vynaložených z činnosti zväzu. V roku 2013 zväz naplno zabezpečoval všetky dohodnuté služby pre chovateľa, od bonitácií, cez tvorbu pripárovacích plánov, výberov matiek býkov, výberov býkov, zúčastnil sa potrebných zahraničných ciest, zabezpečoval organizáciu výstav, vydal Simental info 2, preschvaľovacie konania v rámci ŠCH. Výsledok hospodárenia do značnej miery ovplyvnil vývoz jalovíc do Ruska a Uzbekistanu kde sme v porovnaní s rokom 2012 vyviezli o cca 500 jalovíc viac, čo predstavuje zhruba sumu HV.

Výsledok hospodárenia za rok 2013:

2013   Náklady celkom: 114.337,59,- eur

            Výnosy celkom : 126.925,01,- eur

            Výsledok – zisk: +12.587,42- eur

Už teraz vieme povedať, že hľadiska dotácií bude pre nás rok 2014 pravdepodobne horší. Predpokladáme, že tržby za vlastné výkony nebudú na úrovni roka 2013, ktorý bol z hľadiska fungovania a hospodárenia zväzu jeden z najlepších rokov.

Predpokladáme menší počet registrácií býkov ako aj obmedzenie vývozu jalovíc. Situácia u chovateľov je do značnej miery zastabilizovaná, k čomu dopomohla aj realizačná cena mlieka v polovici roka 2013. Nepredpokladáme rušenie stavov, resp. pokles chovateľskej základne. To že dochádza za posledné roky k stabilnému vývozu najmä telných, ale už aj mladších kategórií jalovíc, sa do značnej miery už v niektorých stádach negatívne odzrkadľuje, najmä pri obmedzenej obmene stáda. Zväz bude aj v tomto roku participovať na výstavách a chovateľských akciách, budeme zabezpečovať bonitácie a výbery matiek býkov a základné výbery býkov a tak isto sa zúčastníme aj niektorých zahraničných ciest v rozsahu ako v roku 2013.

Ing. Igor Urban
predseda ZCHSSD

ZVÄZ CHOVATEĽOV SLOVENSKEJ
STRAKATÉHO DOBYTKA - DRUŽSTVO
Dopravná 14, 834 01 LEVICE
IČ DPH: SK2020494641
DIČ: 2020494641